

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ОБДАРОВАНОЇ ДИТИНИ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ НАПН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ЗМІСТУ ОСВІТИ МОН УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР «МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ»

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ОБДАРОВАНОЇ МОЛОДІ

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції
10 грудня 2013 року

Київ - 2013

УДК 011.895:37-056.45
ББК 72:74.200.5
И60

И 66 Інноваційні технології навчання обдарованої молоді – матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 10 грудня 2013 року, м. Київ. – К.: Інститут обдарованої дитини, 2013 – 204 с.

У збірник увійшли статті та тези учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційні технології навчання обдарованої молоді», у яких розглянуто ряд актуальних напрямів:

- ✓ Інноваційні моделі підтримки процесів розвитку особистості дитини
- ✓ Психологія обдарованості
- ✓ Активність суб'єкта в розвитку обдарованості
- ✓ Розвиток інтелектуальної сфери в контексті інформатизації навчання
- ✓ Трансдисциплінарність – парадигма сучасної освіти
- ✓ Системи управління знаннями в освітньо-інформаційному середовищі як засіб розвитку творчості та обдарованої особистості
- ✓ Інформаційно-освітній простір: методологічні основи проєктування, створення, формування
- ✓ Психолого-педагогічні основи дистанційних засобів в освітній та дистанційних тренінгів
- ✓ Проєктування навчальних курсів та електронних підручників
- ✓ Технології розвивального впливу при проєктуванні та побудові навчально-інформаційного середовища
- ✓ Впровадження дистанційних послуг у середній та вищій освіті
- ✓ Реалізовані навчальні курси та тренінги
- ✓ Використання результатів ЗНО з метою моніторингу якості освіти
- ✓ Вироблення управлінських рішень за результатами ЗНО
- ✓ Організація науково-дослідницької діяльності учнівської і студентської молоді з використанням засобів інформаційно-освітнього простору

Статті подано в авторській редакції (обережено стилістику, орфографію та мову). Авторі опублікованих матеріалів несуть відповідальність за точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела тощо.

УДК 011.895:37-056.45
ББК 72:74.200.5

©Інститут обдарованої дитини НАН України, 2013

ЗМІСТ

Будій П. Д. Психолого-педагогічна підтримка креативності учнів на уроках української мови у ході виконання творчих завдань.....	5
Алексеев В. В. Створення інтерактивного навчального середовища	11
Горобець В. М. Класифікація онтологій.....	15
Долга О. Д. Співвідношення віри та знання, як транспарадигмальна технологія навчання.....	20
Кутась О. М., Чечель А. В. Проблеми співвідношення репродуктивного і творчого у вихованні обдарованої молоді.....	28
Маліс О. В. Інтеграційні процеси в освіті.....	32
Османова Н. С. Сопоставительный анализ моделей и технологий психолого-педагогической поддержки развития одаренных детей	35
Фомін О. М., Рубанова Т. І. Використання мережевих ресурсів для розвитку обдарованих дітей	41
Чаговець Б. М. Формування готовності учителя до евристичного навчання – умова інтелектуального розвитку обдарованих учнів	49
Чуракова Т. П. Віртуальні «Контактні бої з історії» як форма позаурочної діяльності в мережі Інтернет	53
Ярош Д. Б., Мовчан А. В., Ємець В. В., Ласкова А. О. Формування інформаційно-освітнього простору для інтелектуального розвитку дітей.....	59
Шульга В. М. Інтерактивне навчання в початковій школі.....	66
Залібовська-Ільницька З. В. Оцінювання студентських бакалаврських робіт соціально-педагогічного спрямування.....	69
Лазарєва Т. А. Адаптування евристичного прийому перетворення форми для створення інноваційного обладнання харчової галузі	72
Курільченко В. В., Чеботарьов В. І. Дистанційна позашкільна освіта учнів Малевого каразінського університету Центру довузівської освіти Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна	75
Абашина И.А. Развитие творческих способностей и мотивация учащихся на уроках математики	77
Морщ Л. Я., Алехина Е. В. Модуль педагогических технологий как новая форма организации учебно-воспитательной работы педагогов и воспитанников внешкольного учреждения	81
Нікітюк С. В., Зюзь В. В. Старшокласник медичного ліцею-інтернату «Дніпро» як суб'єкт активності та самоактуалізації.....	86
Іванілова О. О. Використання хмарних технологій як метод підвищення ефективності навчально-виховного процесу.....	94

До інтерактивного навчання не можна ставитися як до універсального засобу викладання й прагнути переведення всього процесу навчання на «інтерактивні рейки». Логічно говорити про застосування інтерактивних методів викладання. Проблемою є також підготовленість, як учителя, так і учнів до цього виду роботи. Тому необхідно починати з налагодження контакту з учнями. «Виклад матеріалу у вигляді лекцій не найкращий спосіб встановлення контакту з учнями, – пишуть американські педагоги М.Гендель та І.Фіни, – учнів треба залучати до дискусії й спонукати ставити запитання. Якщо вони надто боязкі або не можуть сформулювати запитання, викладач мусить сам ставити запитання й стимулювати обговорення».

Отже, метод інтерактивного (комунікативно-проблемного) навчання можна поєднувати з груповою роботою на уроці й застосовувати на різних етапах вивчення тем. Його можна застосовувати одразу ж після викладу вчителем нового матеріалу, на початку нового уроку замість опитування, на спеціальному уроці, присвяченому застосуванню знань, умінь та навичок, або як фрагмент повторювально-узагальнюючого уроку.

Існує декілька варіантів групової роботи: діалог, синтез думок, спільний проект, конференція, диспут, суд, конкурс, «атака на організатора» тощо.

Різноманітність та велика кількість сучасних інноваційних педагогічних технологій вимагає від учителів пильної уваги та відповідної підготовки до їх вибору та впровадження в навчально-виховний процес початкової школи. Інноваційна діяльність передбачає сформованість у вчителя найвищого ступеня педагогічної творчості, оскільки суть такої діяльності передбачає оновлення педагогічного процесу, внесення прогресивного у традиційну систему навчання й виховання.

Вчитель досягне успіху лише тоді на своїх уроках, коли зрозуміє, що дітям подобається все нове і цікаве. Вчителі повинні пам'ятати, що одна й та сама модель проведення уроків, не дає можливості дітям розкрити себе повністю, зупиняє розвиток творчого потенціалу навчання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інноваційні пошуки в сучасній освіті / За заг. ред. Л.І. Даниленко, Е.Ф. Паламарчук. – К.: Логос, 2004. – 220 с.
2. Педагогические технологии / Под общей ред. В.С. Кукушкина. – Ростов/н/Д., 2002.
3. Самохвалова О.С. Инновационная деятельность в начальных классах / Самохвалова О.С. // Инновационные подходы к применению информационных технологий в профессиональной деятельности : сб. трудов междунар. науч.-практ. Интернет-конф. / под общ.ред. Н.В.Сокольской; Белгородский филиал НАЧОУ ВПО СГА. – Белгород :Гик, 2009. – С.61-65.

Залібовська-Ільницька З. В.,
кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри соціальної педагогіки та педагогічної майстерності
(Житомирський державний університет імені Івана Франка)
Zoyazalabovskaya@mail.ru

ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТСЬКИХ БАКАЛАВРСЬКИХ РОБІТ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО СПРЯМУВАННЯ

Автор розглядає наукові підходи до оцінювання студентських бакалаврських робіт соціально-педагогічного спрямування, аналізує основні вимоги до робіт відповідного зразка

Ключові слова: оцінювання, студентська бакалаврська робота, соціально-педагогічне спрямування

Автор рассматривает научные подходы к оценке студенческих бакалаврских работ социально-педагогического направления, анализирует основные требования к работам соответствующего образца

Ключевые слова: оценка, студенческая бакалаврская работа, социально-педагогическое направление

The author examines the scientific approaches to the assessment of students bachelor works of the social-pedagogical direction, analyzes main requirements for the work of the corresponding sample.

Keywords: assessment, student bachelor work, social and pedagogical direction.

Нові можливості для вивчення нормативних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки на спеціальностях соціального спрямування (6.010106 «Соціальна педагогіка») дає наукова робота, зокрема написання бакалаврських робіт, розробка проєктів.

Аспекти оцінювання наукових робіт присвячені праці К. Вайс, П. Гронлунда, І. Іванюка, Р. Тайлера та ін.

Так, наприклад, Почесний професор Іллінойського університету Гронлунд, Норман Е. розглядає «проєкт як форму комплексного завдання оцінювання виконавських умінь» [1, с. 1152].

Значимо, що у Великому тлумачному словнику сучасної української мови В. Бусла термін «проєкт», означає «здуманий план дій; задум, намір» [2, с. 1152]. Ми поділяємо точку зору науковців, які вважають «соціально-педагогічний проєкт» процесом, який постійно коректується в ході реалізації [3;4].

Під студентськими проектами розуміємо організовану цілеспрямовану діяльність студентів під час вивчення дисципліни («Соціальна робота у сфері дозвілля», «Технології соціальної діяльності», «Основи педагогічної творчості»), направлену на рішення певної проблеми і досягнення значущого результату, пов'язаного з майбутньою професійною діяльністю. Рішення проблеми передбачає: з одного боку, використання сукупності різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого, припускає необхідність інтеграції знань, умінь застосовувати знання з різних сфер науки, техніки, технології, творчих сфер. Результати виконаних проектів повинні бути конкретизовані: якщо це теоретична проблема, то конкретне її рішення, якщо практична – конкретний результат, готовий до використання. Основні вимоги до використання методу проектів: 1) наявність проблеми (задачі); 2) практична, теоретична, пізнавальна значущість передбачуваних результатів; 3) самостійна (індивідуальна, парна, групова) діяльність студента; 4) структуризація змістовної частини проекту [1;4].

Написання бакалаврської роботи повинне містити комбінацію теоретичних, комунікативних, інтелектуальних та інших відповідних умінь і навичок, які приводять до комплексного розв'язання соціально-педагогічної проблеми.

Ефективність студентського бакалаврської роботи соціально-педагогічного спрямування характеризується: 1) множинністю результатів розв'язання соціально-педагогічної ситуації; 2) інтегрованістю знань, умінь підходів; 3) активністю студентів на всіх етапах проекту; 4) можливістю для студентської самооцінки та самостійного вивчення; 5) необхідністю у виконавських уміннях, які поширюватимуться й на інші соціально-педагогічні ситуації; 6) реальністю здійснення у межах поточних знань студентів, часових обмежень, наявних ресурсів і обладнання; 7) напруженістю сил; 8) чесністю та рівністю умов для його здійснення; 9) можливістю для співпраці між студентами і викладачами [1].

Типовий план бакалаврської роботи, що має на меті розв'язання проблеми, містить такі етапи: 1) установлення критеріїв і стандартів; 2) вибір і формулювання проблеми; 3) пошук і вибір інформаційних ресурсів; 4) написання звіту; 5) розробка та проведення дослідження або

виконання продукту; 6) усна презентація та захист проекту. Кожен з етапів успішність під керівництвом викладача і передбачає тісну співпрацю між викладачем і студентом.

Студентські наукові роботи можна оцінити за допомогою рейтингових шкал або холистичних оціночних рубрик. Для виявлення та коригування конкретних недоліків перевагу слід віддати рейтинговій шкалі. Численні завдання, що передбачають комплексний проект, можуть також потребувати рейтингової шкали для кожного основного етапу.

Якщо складено перелік конкретних критеріїв для кожного етапу, слід додати до кожного критерію бажаний метод виведення оціночних балів і відповідні інструкції.

Отже, оцінювання студентських бакалаврських робіт соціально-педагогічного спрямування передбачає: підвищення якості підготовки фахівців як результат інтенсифікації навчального процесу; систематичність засвоєння навчального матеріалу; встановлення зворотного зв'язку з кожним студентом на визначених етапах навчання; пріоритет навчально-виховного процесу, контроль його та своєчасне коригування; підвищення мотивації учасників навчально-виховного процесу; підвищення відповідальності студентів за результати навчальної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гронлунд Норман Е. Оцінювання студентської успішності: Практ. посіб. / Е. Норман Гронлунд – К.: Навчально-методичний центр "Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні", 2005. – 312 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел]. – К. – Ірпінь : ВТФ „Перун”, 2004. – 1440 с.
3. Тесленко В. В. Соціально-педагогічне проектування як засіб управління регіональною системою соціально-педагогічної підтримки дітей з обмеженими можливостями / В. В. Тесленко // Соціальна педагогіка: теорія і практика – №3. – 2007. – с. 50-54.
4. Шахрай В. М. Технології соціальної роботи. Навчальний посібник. / В. М. Шахрай. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 464 с. – С. 390-406.